

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 35. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr06val-shoot-idm139779804432336.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VI kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Smaahistorier (Efter det Tydske). (Sluttet.) for Folkebladet No. 39 og 40.

4. Hans og Grethe.

To Brødre eiede hver en herlig Landeiendom og da Brødrene vare Naboer, besøgte de ofte hinanden og talte om deres Huusvæsen og Udkomme; den ene kunde ikke nok rose sin Karls Redelighed, den anden ikke nok sin Piges Snildhed. Nu havde den ældre Broder en prægtig Hingst paa Stalden, den yngre en smuk Hoppe, begge af lige Farve og Størrelse. Den ene Gang efter den anden, dreiede Talen sig om disse Dyr; den ældre Broder vilde købe Hoppen, den yngre havde Lyst til at faae Hingsten. Enige vare de om at begge Dyr burde eies af een Herre; men de kom aldrig til Handel.

Engang, da de igjen talte om denne Sag, udbrød den yngste: »naa! jeg vedder at jeg dog, uden Dit Vidende, skal faae Hingsten og at din redelige Karl selv fører den til mig!«

»Og jeg vedder,« sagde den ældre, »min Hingst mod din Hoppe, at det skeer ikke, thi om selv Karlen stjal den, vilde han sige mig det!«

»Naa, det troer Du!« sagde den yngre.

»Ja jeg er vis paa hans Ærlighed!«

Væddemaalet blev sluttet og Brødrene forlede hinanden.

Næste Morgen kaldte den ældre Broder paa sin Pige og fortalte hende hvad han og Broderen havde veddet om: »Nu stoler jeg paa din Snildhed!«

»Lad mig om det!« sagde *Grethe* og gik endnu samme Aften over til Karlen.

*
- 36

»God Aften *Hans*!«

»Tak, lille *Grethe*!«

»Altid flittig!«

»Ja, det er Eens Pligt og Skyldighed!«

»Jeg har hørt fortælle at din Stald skal være saa net, som et Dukkeskab. Det gad jeg dog nok see!«

Hans følte sig smigret og bad hende træde indenfor. Hun roste hvad der var at rose, og hjalp ham med hvad han endnu havde at bestille.

»Den *Grethe*, er dog en kjon og flink Pige!« tænkte *Hans*.

- Dagen derpaa, det var en Løverdags, kom *Grethe* igjen.

»God Aften *Hans*!«

»Tak lille *Grethe*!«

»Du bliver da ikke vred over, at jeg kommer her i Dag igjen?«

»Nei, hvor kan Du falde paa det!«

»Har Du allerede Friaften?«

»Ja jeg er færdig med Alting! jeg har rappet mig! for, veed Du hvad, jeg tænkte, som saa, maaskee at lille *Grethe* kommer herover!«

De sadte sig ned og sladdrede. *Hans* mærkede snart, at *Grethe* kunde godt tale for sig og at hun var en særdeles fornuftig Pige, derfor bad han hende, om hun Søndageftermiddag vilde dandse med ham.

Grethe kom og gik med *Hans*. De dandsede til langt ud paa Aftenen. Da sagde *Grethe*: »Gud, hvor det er blevet sildigt! jeg skulde nu allerede være hjemme! Du maa sadle Hingsten og ride med mig hjem!«

Det lod *Hans* sig ikke bede to Gange om. Han tog hende op paa Hesten og de rede afsted i den mørke Aften. For at hun ikke skulde falde af, holdt han sin Arm fast omkring hende, og alt som de rede, maatte han fortælle, hvor kjær hun var blevet ham. Nu troede hun at det var det rette Øieblik til at sige, hvad hun havde paa Hjertet: at hendes Herre gjerne vilde have Hingsten de rede paa, at han havde lovet hende en stor Belønning og naar hun fik den, var det en god Medgift.

»Vil Du, kjære *Hans*?« spurgte hun og kyssede ham.

Nu maatte den stakkels *Hans* gjøre det, enten han vilde eller ei, men hvorledes skulde han skjule for sin Herre, dette Tyverie.

»Du maa finde paa noget!« sagde *Grethe*. »Slig at Du iaften paa Hjemveien foer vild, og at Ulvene anfaldt Dig, saa at Du maatte lade Hesten istikken. Ulvene have ædt den op lige til Knoklerne; du kan føre ham ud at see disse, jeg skal nok sørge for at der imorgen ligger blodige Hesteknøklér i Skoven!«

Saaledes blev det nu; *Hans* lod *Grethe* beholde Hingsten og gik tilfods hjem.

Men *Hans* kunde ikke sove; det piinte ham skrækkeligt, hvorledes han næste Morgen skulde komme frem med sin Løgn; han kunde ikke holde ud at blive i Sengen, han maatte ud af den og nu gjorde han Prøve paa, hvorledes han vilde bære sig ad med at lyve. Han gik ud af sin Stuedør, bankede paa den, traadte ind igjen og vendte sig mod en Krog hvor der stod en Kost, den skulde forestille Herren.

»God Morgen, *Hans*!«

»Tak, gode Herre!«

»Naa, hvorledes har Hingsten det?«

»Ak, Herre! Hingsten - !« ja der stoppede Talen, han kunde ikke komme videre. Saa gik han igjen ud af Døren og bar sig ad, som forrige Gang.

»God Morgen, *Hans*!«

»Tak, gode Herre!«

»Naa, hvorledes har Hingsten det?«

»Ak, Herre! Hingsten - !« ja, der stoppede det igjen, Løgneren blev ham siddende i Halsen og det laae ham som en tung Vægt paa Hjertet.

Om Morgenen ganske tidligt, traadte han ind i sin Herres Værelse.

»God Morgen, *Hans*!«

»Tak, gode Herre!«

»Naa, hvorledes har Hingsten det?«

»Ak, kjære Herre, Hingsten - !« Her stod han i det, men kun et Øieblik, og han sagde: »Hingsten er stjaalet og jeg er selv Tyven, lad mig nu kun blive hængt!« Han fortalte da, hvorledes det Hele var gaaet til, at *Grethe* havde snakket for ham og at Hingsten var hos Herrens egen Broder.

Herren glædede sig over Karlens prøvede Ærlighed, tilgav ham og lovede endogsaa en Belønning, ligesom Broderen havde lovet Pigen den. »Er det endnu Dit Alvor at gifte Dig med *Grethe*,« sagde han, »saa før hende kun herind i Huset og jeg har da foruden en redelig Karl, en snild Qvinde!«

Det syntes just *Hans* om. Redeligheden havde vundet Væddemaalét, medens hiin, som kun stolede paa Snildhed, maatte give slip baade paa Pigen og paa Hoppen, og det var, som det skulde være.

5. De blaae Bjerge

Ikke langt fra Bjergene levede en stille, from Menighed; enhver i denne nærrede sig af den Grøde deres Flid fik Jorden til at frembringe, af den Mælk, de fik af Dyrene, som de passede paa Engen. Naar Een spiiste og drak, skete det altid i Tilfredshed og med Tak til Gud. Hver Morgenstund, isærdeleshed, gik enhver ud i det Frie og med Ansigtet vendt mod Østen, tilbade de den usynlige Gud, som sendte Solen frem fra de smukke blaae Bjerge og lod Vandstrømmene styrte ned, at vande deres Ager og Eng, mens Uveiret tordnede og lynede fuldt af majestætisk Pragt.

Nu var der i Menigheden en Mand, som havde Lyst til at see sig lidt nøiere om i Bjergene og udforske Vandstrømme, Vind og Veir. En Dag vandrede han afsted og gjorde, som Lysten bød ham.

Efter nogen Tid kom han igjen tilbage og sagde til den forsamlede Menighed: »Kjære Venner, hvad I hidtil have troet om de blaae Bjerge og om Gud deroppe, er ikke saa! Vi have været i en stor Vildfarelse. Jeg har seet Alt i Nærheden, og fundet det ganske anderledes, end vi meente det var. Bjergene, som her synes saa smukke blaae, ere ujævne, ufrugtbare Stene, og Vandene, som strømme ud af Hulerne, ere vilde, ødelæggende Fjeldstrømme; Vind og Veir ere naturlige Luftsyn, som ved sig selv opstaae og forgaae; Solen kommer frem, langt borte paa hiin Side disse Bjerge, og af en Gud, som man har indbildt os skulde være der, er intetsteds Noget, at see i de blaae Bjerge.

Menigheden studsede ved denne Tale af en Mand, de havde stor Tiltro til, og nogle sagde, fuld af Uvillie: »Saa have da vore Fædre bedraget os! vi have troet et Eventyr, som noget Sandfærdigt!« og de gik fra den Tid ikke mere ud at bede til Gud, der skabte Underværker i de blaae Bjerge og fra nu af, arbeidede de med Ulyst og levede indbyrdes i Utilfredshed.

Mange af dem gik nu selv ud i Bjergene for at see, hvad der stod til at troe, og de udmattede sig forgjæves ved at stige op og ned, og mange faldt i Afgrunden eller forvildede sig i den mægtige Bjergstrækning, saa at de omkom af Hunger.

Dog for een af de Vandrende opgik et klarere Aandens Lys; han saae paa de uhyre Klippeblokke og tænkte: »hvilken Kraft har dog reist disse? de vække i min Sjæl en mægtig Tanke om Storhed!« Han tørstede og søgte ned til Fjeldstrømmen, hvor han saae Vilddyret slukke sin Tørst, og han priiste ham, som lod 39 Vederqvægelse sprudle frem af den haarde Klippe. Høit oppe fra Bjerget saae han nu hvorledes den, her ødelæggende Bjergstrøm slyngede sig fredeligt nede i Dalen, førte Skibe fra By til By, og bragte Menneskene uendelig Nytte. Han iagttog Skyernes Flugt og Vindenes Forandring, og saae, at de alle vare underkastede deres bestemte Love. Solen steeg hver Morgen op østen for den Bjergspids hvor han stod og han bøiede sine Knæ for den Usynlige, som viiste sin Kraft i Alt rundtom, og han indsaae Sandheden i den gamle Troe, at Gud boede i de blaae Bjerge; men man maatte ikke binde sig til de døde Ord i denne Tro, men til Aanden i dem!

Da vandrede han tilbage til sit Hjem, og han forkyndte Menigheden sit Evangelium, og de som hørte og vilde forstaae, arbeidede igjen med godt Mod, gik daglig, som forhen, ud i det Frie og med Ansigtet vendt mod Østen bade de til den Usynlige, der lod Solen stige, Vandstrømmene styrte og Uveiret lyne og tordne i de blaae Bjerge, og naar de med Tro og Andagt havde bedet, gik de styrkede til deres Dagværk, og deres Hænders Arbeide blev velsignet, og hvert fornuftigt Ønske i Hjertet blev opfyldt.

H. C. Andersen